

Nr 63.

Av herr **von Heland**, om viss ändring i den så kallade upphandlingsförordningen.

I gällande upphandlingsförordning (Kungl. förordningen den 16 januari 1920, nr 10, angående upphandling och arbeten för statens behov samt försäljning av staten tillhörig egendom) stadgas i § 28 mom. b, att anbud icke må ifrågakomma vid den slutliga prövningen, om det innefattar obestämt underbud eller eljest uppgiver obestämt pris. Därest vid upphandling för successiv leverans priset av anbudsgivaren satts i relation till noteringen vid tiden för varans avlämnande, har det med föranledande härav ansetts tveksamt, huruvida anbudet får ifrågakomma vid den slutliga prövningen. Vissa myndigheter tillämpa stadgandet så, att de helt avvisa sådana anbud, medan andra myndigheter anse sig kunna godtaga dem för vissa varor.

Det synes ställt utom allt tvivel, att den omständigheten, att anbud icke kan antagas, där priset är bestämt i förhållande till noteringen, medför olägenheter såväl för den upphandlande myndigheten som för anbudsgivaren. Ett eventuellt prisfall under leveransterrin kommer sålunda icke statsverket tillgodo, medan anbudsgivaren får bära risken för eventuella prisförhöjningar. Ett antagande av ett anbud med absolut bestämda priser innebär med andra ord en spekulation från båda parternas sida i den framtida prisutvecklingen. Det synes av olika skäl mindre lyckligt och lämpligt, att staten på så sätt deltagar i denna spekulation och föranleder säljaren att jämväl delta i spekulation.

Även ur andra synpunkter torde en ändring av bestämmelsen vara fördelaktig. Det är känt, att vissa företag för närvarande icke ingiva anbud till statliga myndigheter, där varan skall levereras successivt, på grund av att priset icke må sättas i relation till noteringen. Härigenom har den upphandlande myndigheten undandragits att erhålla anbud från företag, om vilka det i flera fall kunnat antagas, att de skulle kunnat verkställa leverans på ett för staten mycket tillfredsställande sätt både vad priser och kvaliteter beträffar.

Av vad anförts torde framgå, att upphandlingsförordningen bör ändras så att anbud skall ifrågakomma vid den slutliga prövningen, där priset är bestämt i förhållande till noteringen. Med hänsyn till omöjligheten att jämföra ett sådant anbud med ett anbud innefattande absolut bestämt pris synes det ock böra föreskrivas, att förstnämnda anbud skola hava företrädesrätt framför de senare.

I det betänkande, som 1933 års upphandlingssakkunniga avgåvo den 16

april 1934 med förslag till bestämmelser angående upphandling av lantbruksprodukter m. m. för statens och kommunala inrättnings behov, framhålla de sakkunniga det vara synnerligen önskvärt, att där så vore möjligt upphandling i betydligt större utsträckning än hittills skedde efter noteringspriset vid leveranstillfället. De sakkunniga hade därför övervägt, huruvida i författningsförslaget icke borde intagas en bestämmelse, som uteslöte varje tvivel om myndigheternas befogethet härutinnan. Då emellertid även andra varor än de, som avsåges i de sakkunnigas förslag med fördel torde kunna behandlas efter glidande prisskala, syntes det de sakkunniga lämpligare, att ifrågavarande bestämmelse i 28 § upphandlingsförrordningen förtydligades. Som stöd för detta ståndpunktstagande kunde vidare enligt de sakkunniga åberopas, att en dylik bestämmelse torde böra erhålla permanent giltighet. Frågan syntes följaktligen de sakkunniga böra upptagas till fortsatt behandling i samband med övriga förslag till ändringar i nyssnämnda förrordning.

Då det synes, att den ifrågavarande bestämmelsen skyndsamt bör ändras och hinder icke synes möta, att bestämmelsen kan ändras, utan samband med övriga förslag till ändringar i förrordningen, hemställles,

att riksdagen i skrivelse till Konungen ville anhålla,
att Konungen ville vidtaga den ändring i upphandlingsförrordningen som föranledes av ovan angivna uttalanden.

Stockholm den 19 januari 1935.

Erik von Heland.